

Sklepi Sveta o evropskem partnerstvu za mednarodno znanstveno in tehnološko sodelovanje

(2009/C 18/05)

SVET EVROPSKE UNIJE JE –

SKLICUJOČ SE na splošni okvir vzpostavitve evropskega raziskovalnega prostora (ERP) in zlasti na zeleno knjigo Komisije z dne 4. aprila 2007 ⁽¹⁾, sklepe predsedstva Evropskega sveta z dne 14. decembra 2007 in sklepe Sveta o zagonu „Ljubljanskega procesa“ – v smeri popolne uresničitve Evropskega raziskovalnega prostora (30. maj 2008) ⁽²⁾, v katerih „široka odprtost ERP v svet“ predstavlja eno od petih pobud, opredeljenih v tem okviru, in SKLICUJOČ SE na „Vizijo 2020 za evropski raziskovalni prostor“ (2. december 2008) ⁽³⁾;

OB UPOŠTEVANJU, da vse hitrejša globalizacija omogoča vse pomembnejšo znanstveno odličnost in uresničevanje ciljev v okviru trajnostnega razvoja, in zlasti zato, ker je zaradi odzivanja na velike globalne izzive (tiste, ki so že opredeljeni, kot so podnebne spremembe, revščina, nalezljive bolezni, nevarnost pomanjkanja energije, oskrba z vodo, varna preskrba s hrano, varnost prebivalstva, ohranitev biotske raznovrstnosti, varnost omrežij in „digitalni razkorak“, pa tudi izzive, ki bi se lahko pojavili) potrebno intenzivnejše znanstveno in tehnološko sodelovanje na svetovni ravni;

OB UPOŠTEVANJU, da 7. okvirni program za raziskave in tehnološki razvoj (7. OP) omogoča sodelovanje tretjim državam in vključuje več novih instrumentov za spodbujanje mednarodnega sodelovanja;

OB UPOŠTEVANJU, da glede sodelovanja na področju znanosti in tehnologije velja veliko dvostranskih in večstranskih sporazumov med Evropskima skupnostma in tretjimi državami ter med državami članicami in tretjimi državami in GLEDE NA TO, da trenutno ni nobene strategije na evropski ravni za izmenjavo ustreznih informacij o dejavnostih, ki potekajo na podlagi teh različnih sporazumov, ki bi po potrebi zagotavljala ustrezno usklajevanje teh dejavnosti;

OB UPOŠTEVANJU, da Evropa želi – kakor je navedeno v Viziji 2020 za ERP – biti dosledna v razgovorih z najpomembnejšimi partnerji na področju znanosti in tehnologije, pa tudi v okviru ustreznih mednarodnih forumov;

OB UPOŠTEVANJU, da bi morale dejavnosti v okviru znanstvenega in tehnološkega sodelovanja temeljiti na načelih in praksah,

ki podpirajo vzajemnost, pravično obravnavo in medsebojne koristi, ter na ustrezni zaščiti intelektualne lastnine;

OB UPOŠTEVANJU, da imajo dejavnosti v okviru znanstvenega in tehnološkega sodelovanja pomembno vlogo pri razvoju, izmenjavi in širjenju znanja na svetovni ravni in so nadvse pomembne za spodbujanje mobilnosti raziskovalcev in „kroženje možganov“;

1. MENI, da je možno okrepiti uresničevanje splošnih ciljev Evropske unije s strateškim okvirom za ustrezno usklajevanje različnih dejavnosti v okviru dejavnosti znanstvenega in tehnološkega sodelovanja med Evropsko unijo in tretjimi državami ter določiti prednostne naloge glede na znanstveni in ekonomski razvoj ter sektorske značilnosti teh držav;
2. POZDRAVLJA sporočilo Komisije „Evropski strateški okvir za mednarodno sodelovanje na področju znanosti in tehnologije“ ⁽⁴⁾, katerega cilj je zlasti okrepitev znanstvenega in tehnološkega temelja Evropske unije in razvoj konkurenčnosti njene industrije ter sodelovanje pri odzivanju na svetovne izzive v okviru globalne odgovornosti;
3. POUДАРJA, da je cilj te strategije zagotoviti, ob spoštovanju načela subsidiarnosti, boljše povezanost in sinergije med različnimi dejavnostmi v okviru dejavnosti mednarodnega znanstvenega in tehnološkega sodelovanja, ki ga v Evropi izvajajo države članice in Evropska skupnost;
4. POZIVA države članice in po potrebi tudi države, pridružene 7. okvirnemu programu, naj na evropski ravni spodbujajo usklajevanje programov, da bi uskladile politike in dejavnosti na področju mednarodnega znanstvenega sodelovanja in spodbujale posvetovanja med vsemi zainteresiranimi stranmi, tudi industrijo, kar bi omogočilo natančno opredelitev priložnosti in po potrebi ovir za razvoj sodelovanja na področju znanosti in tehnologije med Evropsko unijo in preostalim svetom;
5. POZIVA države članice in Komisijo, naj vzpostavijo evropsko partnerstvo na področju mednarodnega znanstvenega in tehnološkega sodelovanja (znanstveno in tehnološko sodelovanje), katerega cilj bo izvajanje evropske strategije; ta naj bi temeljila na posvetovanjih in prožni izmenjavi informacij, s čimer bi opredelili skupne prednostne naloge, ki bi omogočile usklajene in skupne pobude; in POZIVA države članice in Komisijo, naj usklajujejo dejavnosti in stališča na področjih, ki so del te strategije, v odnosu do tretjih držav in v mednarodnih forumih, po potrebi vključno z državami, ki sodelujejo v 7. OP;

⁽¹⁾ Dok. 8322/07 [COM(2007) 161].

⁽²⁾ Dok. 10231/08.

⁽³⁾ Dok. 16767/08.

⁽⁴⁾ Dok. 13498/08 [COM(2008) 588].

6. V tej zvezi POZIVA države članice in Komisijo, naj v okviru posebne sestave CREST (v nadaljnjem besedilu „Strateški forum za mednarodno znanstveno in tehnološko sodelovanje“) sodelujejo pri oživljanju evropskega partnerstva za sodelovanje na področju znanosti in tehnologije v skladu s priloženim mandatom;
7. POZIVA države članice in Komisijo, naj v celoti prispevajo k uspehu partnerstva ter mu v ta namen zagotovijo ustrezne informacije in izkušnje, pridobljene s posameznimi dejavnostmi sodelovanja, vključno z rezultati ocene in presoje vpliva sodelovanja s tretjimi državami na področju znanosti in tehnologije;
8. POZIVA države članice in Komisijo, naj v okviru partnerstva bolje uskladijo svoje dejavnosti sodelovanja na področju znanosti in tehnologije z drugimi regijami sveta ter zlasti okrepijo ali vzpostavijo regionalne portale za dialog z drugimi regijami sveta, da bi skupaj določili prihodnje prednostne naloge in dejavnosti sodelovanja na področju znanosti in tehnologije;
9. POZIVA Komisijo, naj poveča vpliv sporazumov na področju znanosti in tehnologije ter zagotovi pravilno uporabo načela vzajemnosti, pravične obravnave in medsebojnih koristi, ki so določena v sporazumih o sodelovanju med Evropsko skupnostjo in tretjimi državami na znanstvenem in raziskovalnem področju; POZIVA države članice, naj v okviru dejavnosti sodelovanja na področju znanosti in tehnologije s tretjimi državami po potrebi spodbujajo načela in dobre prakse, določene v Kodeksu ravnanja pri upravljanju intelektualne lastnine pri dejavnostih prenosa znanja ⁽¹⁾, Evropski listini za raziskovalce in Kodeksu ravnanja pri zaposlovanju raziskovalcev ⁽²⁾;
10. POU DARJA, da je treba zagotoviti potrebno povezanost in dopolnjevanje med evropskimi in nacionalnimi instrumenti za podporo raziskavam in tistimi, ki podpirajo razvoj znanstvenih in tehnoloških zmogljivosti, ter POZIVA zlasti Komisijo, naj okrepi povezavo med Okvirnim programom za raziskave in tehnološki razvoj (OPRTR), instrumentom za predpristopno pomoč (IPA), Evropskim razvojnim skladom (ERS), instrumentom za financiranje razvojnega sodelovanja (DCI), evropskim sosedskim in partnerskim instrumentom (ENPI) ter vsemi drugimi primernimi instrumenti;
11. in v tem okviru OPOZARJA na že izvedene ukrepe za pospeševanje sodelovanja med državami članicami in državami v razvoju, zlasti strateško partnerstvo med EU in Afriko, in NAMERAVA v tem smislu preučiti nadaljnje sodelovanje z državami v razvoju kot del splošne strategije EU na področju znanosti in tehnologije;
12. MENI, da bo v okviru splošnega pristopa za optimizacijo upravljanja v evropskem raziskovalnem prostoru, ki je predviden v Ljubljanskem procesu, treba pregledati vse postopke, ki se uporabljajo pri izvajanju strategije mednarodnega sodelovanja v evropskem raziskovalnem prostoru.

⁽¹⁾ Glej resolucijo Sveta (30.5.2008), dok. 10323/08.
⁽²⁾ UL L 75, 22.3.2005.

PRILOGA

Mandat CREST za strateški forum za mednarodno sodelovanje na področju znanosti in tehnologije**Cilj:**

Dodatno poenostaviti in pospešiti razvoj, izvajanje in spremljanje mednarodnih razsežnosti ERP z izmenjavo informacij in posvetovanja med partnerskimi državami (države članice in Komisija), da bi določili skupne prednostne naloge, ki bi omogočile usklajene ali skupne pobude, ter uskladili dejavnosti in stališča v odnosu do tretjih držav in v okviru mednarodnih forumov.

Metode dela:

CREST se bo sestajal v posebni sestavi (Strateški forum za mednarodno sodelovanje na področju znanosti in tehnologije) z visokimi predstavniki držav članic in Komisije. Če je potrebno, lahko tej posebni sestavi CREST pomaga ustrezna delovna skupina. Predsednik te sestave bo eden od njenih članov, ki je predstavnik ene od držav članic in je imenovan za dve leti. Po potrebi bo dostopen za države, pridružene okvirnemu programu.

Najpomembnejše dejavnosti:

- sistematična izmenjava in strukturiranje informacij o dejavnostih in ciljih (sedanjega ali načrtovanega) sodelovanja med različnimi partnerji na področju znanosti in tehnologije,
- združevanje ustreznih znanj v zvezi s tretjimi državami, zlasti analize njihovih virov in zmogljivosti na področju znanosti in tehnologije,
- zagotavljanje rednih posvetovanj med partnerskimi državami, da bi določili njihove cilje in skupne prednostne naloge sodelovanja s tretjimi državam na področju znanosti in tehnologije („kaj in s kom?“),
- po potrebi usklajevanje (po načelu spremenljive geometrije) podobnih dejavnosti, ki jih izvajajo države članice in Skupnost,
- po potrebi predlogi pobud za izvajanje, na ustrezen način in z ustreznimi sredstvi,
- mrežno povezovanje znanstvenih svetovalcev držav članic in Komisije v ključnih tretjih državah.

Poročanje:

Odbor enkrat letno poroča Svetu in Komisiji o napredku, doseženem pri uresničevanju ciljev partnerstva; poročilo lahko vključuje:

- razporeditev dejavnosti (sedanjega in načrtovanega) mednarodnega sodelovanja med EU in tretjimi državami,
 - analizo obsega, povezanosti in dopolnjevanja različnih dejavnosti EU,
 - določitev skupnih prednostnih nalog in predlogov za njihovo izvajanje,
 - splošno oceno vpliva dejavnosti EU na mednarodno sodelovanje na področju znanosti in tehnologije.
-